HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/26-14/304
URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 25. rujna 2026.

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

U prilogu dostavljam zastupničko pitanje **Mihaela Zmajlovića**, zastupnika u Hrvatskom saboru, postavljeno u skladu s odredbom članka 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

Na temelju članka 142. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, odgovor u pisanom obliku na postavljeno zastupničko pitanje dostavite u roku od 30 dana od dana kad Vam je pitanje dostavljeno.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Primljeno: 25 -09- 2026		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
021-03/26-14/304	65	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrijednost
6531-26-1	-	—

HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika Socijaldemokratske partije Hrvatske
Mihael Zmajlović, zastupnik

Zagreb, 25. rujna 2026.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA
gospodinu Gordanu Jandrokoviću

PREDMET: Zastupničko pitanje predsjedniku Vlade Republike Hrvatske gospodinu Andreju Plenkoviću, u pisanom obliku

Poštovani gospodine predsjedniče Sabora,

na temelju članka 131. i članka 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora upućujem pisano zastupničko pitanje predsjedniku Vlade Republike Hrvatske gospodinu Andreju Plenkoviću i molim da mu ga proslijedite.

Poštovani gospodine predsjedniče Vlade,

obraćam Vam se u vezi s nabavama Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za sanaciju nezakonito odloženog otpada na lokaciji bivšeg PPK Velebit u Gospiću, povodom Plana sanacije koji je Vlada predstavila 22. rujna 2026. Pitanje upućujem Vama, a ne samo ministrici zaštite okoliša i zelene tranzicije, jer je riječ o javnom novcu u iznosu koji prema Vladinim brojkama prelazi 55 milijuna eura, o pitanju tržišnog natjecanja koje nadilazi jedno ministarstvo, i o sanaciji koju je Vlada 10. rujna 2026. preuzela kao vlastiti prioritet.

Činjenice na koje se pitanje odnosi

1. Fond je 21. rujna 2026. za uklanjanje i zbrinjavanje oko 4.500 tona rasutog opasnog otpada uz silos odabrao ponudu zajednice ponuditelja u iznosu od 8,77 milijuna eura bez PDV-a (10,97 milijuna eura s PDV-om), uz procijenjenu vrijednost nabave od 4,72 milijuna eura bez PDV-a. Prihvaćena cijena je 86 posto iznad procjene Fonda i iznosi 1.949 eura po toni. Fond je u odluci naveo da će potrebna sredstva biti osigurana „raspodjelom sredstava".
2. Istoga dana Fond je za sanaciju lokacije u Poznanovcu (oko 13.200 tona) odabrao ponudu od 11,7 milijuna eura bez PDV-a uz procijenjenu vrijednost od 7,4 milijuna eura, što je 58 posto iznad procjene.
3. Prema Planu sanacije od 22. rujna 2026., sanacija oko 33.000 tona zakopanog otpada iskopom, mehaničkom separacijom i karakterizacijom na lokaciji u zatvorenom sustavu te zasebnom obradom frakcija procijenjena je na oko 40 milijuna eura, odnosno 1.212 eura po toni.
4. Prvi postupak nabave za rasuti otpad poništen je jer nije zaprimljena nijedna ponuda. Nakon savjetovanja s tržištem, u ponovljenom postupku zaprimljene su dvije ponude, od kojih je jedna ocijenjena nepravilnom. Jedina valjana ponuda bila je zajednička ponuda pet gospodarskih subjekata koji su, prema javno dostupnim podacima, vodeći operateri u sakupljanju i obradi opasnog otpada u Republici Hrvatskoj.

Na što Vam skrećem pozornost

Ne tvrdim da je između članova zajednice ponuditelja postojao bilo kakav nedopušten dogovor. Skrećem Vam pozornost na to da opisani slijed sadrži upravo one pokazatelje koje Obavijest Europske komisije o alatima za borbu protiv tajnih dogovora u javnoj nabavi (2021/C 91/01) i praksa Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja navode kao razlog za pojačan oprez naručitelja: postupak bez ijedne ponude nakon kojeg slijedi ponovljeni postupak s jednom valjanom ponudom, zajednička ponuda konkurenata od kojih bi svaki za sebe mogao biti sposoban izvršiti ugovor, i cijena znatno iznad procijenjene vrijednosti.

Zakon o javnoj nabavi naručitelju za takve situacije daje jasne alate: obvezu da poduzme i dokumentira mjere ako su ponuditelji sudjelovali u pripremi postupka (članak 199.), mogućnost isključenja gospodarskog subjekta kad postoje dovoljno vjerojatni pokazatelji sporazuma kojem je cilj narušavanje tržišnog natjecanja (članak 254. stavak 1. točka 4.) i obvezu odbijanja ponude koja nije rezultat tržišnog natjecanja. Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja u članku 8. zabranjuje sporazume i usklađeno djelovanje koji narušavaju tržišno natjecanje, a u članku 37. svakoj pravnoj osobi, dakle i Fondu, daje pravo podnijeti inicijativu Agenciji.

Ako ti alati nisu korišteni, štetu snosi državni proračun. Ne samo u iznosu od 8,35 milijuna eura, za koliko prihvaćene ponude u dvije nabave od 21. rujna premašuju procijenjene vrijednosti nabave, nego i u svakoj sljedećoj nabavi za Gospić: ako procjena od 40 milijuna eura za zakopani otpad odstupi kao prve dvije, riječ je o dodatnih 23 do 34 milijuna eura. Upozoravam Vas na to sada, dok Vlada još može utjecati na način na koji će Fond pripremiti nabavu za 33.000 tona, a ne naknadno.

Pitanje cijene po toni i objedinjene obrade

Cijene koje je Vlada sama objavila otvaraju pitanje na koje molim jasan odgovor. Za tonu rasutog otpada, koji je već mehanički obrađen (mljeveni kabeli i plastika) i koji izvođač utovaruje i odvozi na oporabu, odnosno zbrinjavanje, država plaća 1.949 eura. Za tonu zakopanog otpada, koji treba iskopati, razdvojiti u zatvorenom sustavu, karakterizirati i obraditi po frakcijama, Vlada planira 1.212 eura.

Ako je predobrada na lokaciji i obrada po frakcijama doista jeftinija po toni, postavlja se pitanje zašto se i rasuti otpad uz silos ne uključi u isti sustav trijaže, predobrade i obrade po frakcijama predviđen za treću fazu. Prema Vladinim brojkama, to bi uštedjelo oko 3,3 milijuna eura i omogućilo objedinjenu nabavu za sve opasne frakcije s lokacije, s boljim pregovaračkim položajem države prema malobrojnim europskim postrojenjima koja takav otpad mogu preuzeti. Vladin Znanstveni savjet 17. rujna 2026. preporučio je da se i rasuti otpad uz silos privremeno prekrije, pa žurnost sama po sebi ne objašnjava zašto se upravo za taj, najmanji dio otpada prihvaća najviša cijena po toni.

Ako pak 1.949 eura po toni odražava stvarnu tržišnu cijenu zbrinjavanja opasnih frakcija, onda procjena od 40 milijuna eura za zakopani otpad, za koji po riječima predsjednika Znanstvenog savjeta udio opasnog otpada „još uvijek nije detektiran", nema pokrića. Jedno od toga mora biti točno, i u oba slučaja odgovor je dužan isti Fond.

Slijedom navedenog, molim odgovor na sljedeća pitanja:

1. Na temelju kojih jediničnih cijena i izvora je Fond procijenio vrijednost nabave za 4.500 tona rasutog otpada na 4,72 milijuna eura, a za Poznanovec na 7,4 milijuna eura, i kako Vlada objašnjava odstupanja prihvaćenih ponuda od 86 i 58 posto?
2. Je li Fond, prije donošenja odluke o odabiru, od zajednice ponuditelja zatražio obrazloženje razloga zajedničkog nastupa, uključujući podatak je li pojedini član zajednice mogao samostalno podnijeti ponudu, i je li to obrazloženje dio spisa nabave?
3. Koji su gospodarski subjekti sudjelovali u savjetovanju s tržištem prije ponovljenog postupka nabave i koje je mjere Fond poduzeo i dokumentirao u skladu s člankom 199. Zakona o javnoj nabavi?
4. Je li Fond razmotrio pokazatelje iz članka 254. stavka 1. točke 4. Zakona o javnoj nabavi i je li o njima obavijestio Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja ili joj podnio inicijativu? Ako nije, hoće li Vlada to od Fonda zatražiti?
5. Raspolaže li Vlada ili Fond podatkom o zajedničkom tržišnom udjelu članova zajednice ponuditelja na tržištu sakupljanja i obrade opasnog otpada u Republici Hrvatskoj i je li taj udio uzet u obzir pri ocjeni ponude?
6. Koliko iznosi razlika između sredstava planiranih u financijskom planu Fonda za te dvije nabave i ugovorenih iznosa, iz kojih programa i stavki financijskog plana se ta razlika osigurava, tko je i kojeg datuma odobrio preraspodjelu, te koje su aktivnosti Fonda zbog toga umanjene ili odgođene?
7. Zašto rasuti otpad uz silos nije obuhvaćen istim sustavom trijaže, predobrade i obrade po frakcijama koji Vlada planira za zakopani otpad, i je li Fond prije raspisivanja nabave izradio usporedbu troškova obiju opcija? Ako jest, molim da mi je dostavite.
8. Na temelju koje masene bilance, dakle koliko tona koje frakcije, na koje odredište i po kojoj cijeni po toni, izračunata je procjena od 40 milijuna eura za zakopani otpad, i hoće li Vlada tu bilancu objaviti prije raspisivanja nabave?
9. Hoće li Vlada, prije raspisivanja nabave za 33.000 tona zakopanog otpada, osigurati da Fond provede analizu tržišta i mjere za sprječavanje tajnih dogovora u skladu s Obavijeśću Komisije 2021/C 91/01, uključujući oblikovanje nabave koje omogućuje samostalne ponude, i tko će u Vladi za to osobno odgovarati?

Molim da mi odgovor bude dostavljen u pisanom obliku u roku iz članka 142. Poslovnika Hrvatskoga sabora.

S poštovanjem,

Mihael Zmajlović
zastupnik u Hrvatskom saboru